

Celoslovenské kolo Dejepisnej olympiády pre SŠ
17. ročník, školský rok 2024/2025

Písomný test pre kategórie A a B

Odpoveďový hárok

Dátum:.....

Identifikačné číslo žiaka:.....

Počet dosiahnutých bodov:.....

Test opravili:.....

Hárok určený na zapisovanie odpovedí.

- 1. K časovému údaju napíšte historickú udalosť alebo proces.** (Dve možnosti sú navyše.)

vznik mestských štátov a stredísk mykénskej civilizácie; zánik peloponézskeho spolku; príchod Dórov do Grécka; trójska vojna; vznik najstarších civilizácií v egejskej oblasti; smrť Tukydidu; Achájci zničili civilizáciu na Kréte; veľká grécka kolonizácia

- a) 3./2. tisícročie pr. Kr. –
- b) 17. storočie pr. Kr. –
- c) Asi 1450 pr. Kr. –
- d) 1194 – 1184 pr. Kr. –
- e) 12./11. storočie pr. Kr. –
- f) okolo 800 – 550 pr. Kr. –

- 2. Do mapy zaznačte nižšie uvedené bojové operácie, ktoré boli výrazne ovplyvnené prírodnými prekážkami vo vyznačených lokalitách.** (Stačí uviesť zástupné písmená; Jedna lokalita je navyše.)

- A) Víťazná vojenská invázia Xerxesa I.
- B) Vojenské výsadvkové operácie počas 2. svetovej vojny v Doverskej (Calaiskej) úžine
- C) Duklianska operácia
- D) Prekročenie Rubikonu Júliusom Caesarom
- E) Hanibalovo ťaženie na Rím
- F) Bitka pri Mazurských jazerách počas 1. svetovej vojny

3. Napište odpovede na otázky uvedené za písmenami A) – D).

- A)
- B)
- C)
- D)

4. Za písmenami A) – F) doplňte chýbajúce informácie tak, aby bol text pravdivý.

- A)
- B)
- C)
- D)
- E)
- F)

5. Napište odpovede na otázky uvedené za písmenami A) – D).

- A)
- B)

C).....

D).....

6. Ktorý rád bol založený v 6. stor. Benediktom z Nursie?

- a) cisterciáni b) františkáni c) benediktíni d) templári

7. Do tabuľky pod písmená A) – C) zastupujúce obrázky doplňte príslušný architektonický štýl a obdobie/prelomové obdobie (storočie/prelom storočí), v ktorom vznikol.

A)	B)	C)
štýl:	štýl:	štýl:
obdobie:	obdobie:	obdobie:

8. Do tabuľky pod písmená A) – D) zastupujúce obrázky doplňte priezvisko a meno (v tabuľke ako *meno*) priekopníka nových myšlienok a vedy a krajinu pôvodu.

A)	B)
meno:	meno:
krajina pôvodu:	krajina pôvodu:
C)	D)
meno:	meno:
krajina pôvodu:	krajina pôvodu:

9. Analyzujte karikatúru a odpovedzte na otázky a úlohy uvedené za písmenami A) – D) .

A)

B)

C)

D)

.....

10. Za písmenami A) a B) doplňte chýbajúce informácie tak, aby bol text pravdivý. Za písmenom C) označte z možností a) a b) tvrdenie, ktoré vhodne dopĺňa text.

A)

B)

C) a) Baníci si vybojovali vyššie mzdy, právo na schôdze, podporu v chorobe.

b) Prenasledovanie povstalcov a popravy prebiehali niekoľko rokov.

11. Označte dve pravdivé informácie. Vďaka Turkom sa u nás:

a) udomácnilo pitie kávy, pestovanie tabaku a fajčenie;

b) pestovanie marhúľ, kukurice (turecké žito), tulipánov, orgovánu;

c) stavali mešity;

d) bol zavedený gregoriánsky kalendár

12. Na časovej osi usporiadajte nižšie uvedené udalosti 19. storočia. Začnite najstaršou. (Stačí uviesť zástupné písmená.)

A) Prusko-rakúska vojna

B) Národnostný zákon v Uhorsku

C) Zjednotenie Nemecka

D) Zjednotenie Talianska

E) Apponyiho školské zákony

F) Jar národov

13. Prečítajte si ukážku viažucu sa k revolúciám roku 1848 a vyhládajte a podčiarknite v texte sedem faktických chýb.

Vo Francúzsku sa nespokojnosť prejavovala v podobe tzv. bankovej kampane. Vo februári 1848 však vláda jedno zo stretnutí zakázala, čo rozpútalo revolúciu. Kráľ Ľudovít Karol abdikoval a Francúzsko vyhlásilo tzv. druhú republiku. Politickú moc mali v rukách rojalisti a umiernení socialisti. Keďže sa vláde nepodarilo naplniť očakávania revolucionárov, v júni 1848 vypuklo v Paríži povstanie, na čelo ktorého sa postavili študenti. Na konci roku sa prezidentom Francúzska stal syn Napoleona Bonaparteho Ľudovít, ktorý vládol ako Napoleon III. Revolúcia prebehla tiež v nemeckých krajinách,

kde išlo predovšetkým o zjednotenie národa do jedného štátu. V Mníchove zasadal celonemecký parlament, ktorý sa vyslovil za prijatie veľkonemeckej koncepcie zjednotenia.

14. Za písmenami A) – F) doplňte chýbajúce informácie tak, aby bol text pravdivý.

- A) B)
C) D)
E)

15. Na základe indícií identifikujte osobu Y a napíšte jej meno.

- A)
B)
C)

16. Stručne vysvetlite pojmy.

- A) abolicionizmus –
.....
B) plebiscit –
.....
C) puč –
.....
D) risorgimento –
.....

17. Napíšte odpovede na otázky uvedené za písmenami A) – C).

- A)
B)
C)

18. Za písmenami A) – D) doplňte chýbajúce pojmy, resp. písmená, ktoré označovali názvy „akcií“, tak, aby bol text pravdivý.

- A) B) C) D)

19. Označte štyri správne tvrdenia.

- a) Dobytie Konštantínopolu osmanskými vojskami v roku 1415 prinútilo Európanov hľadať nové obchodné cesty do Ázie.
- b) Plavby po moriach podnietili súperenie medzi Španielmi a Portugalcami. Podpisom zmluvy v Tordesillas si rozdelili koloniálne sféry, ktorých hranica viedla pozdĺž Tichým oceánom.
- c) Náleziská striebra v Peru a Mexiku vyvolali v Európe tzv. cenovú revolúciu.
- d) Medzi Európou, Afrikou a Amerikou vznikol tzv. trojuholníkový obchod, z ktorého profitovali všetky zúčastnené strany. Z Európy do Afriky sa dovážali najmä látky, zbrane a alkohol, z Afriky do Ameriky otroci a z Ameriky do Európy drahé kovy, káva či tabak.
- e) Na mape je žltou označená pôvodná britská kolónia.
- f) Na mape sú modrou označené pôvodné francúzske kolónie.
- g) Na mape je ružovou označená pôvodná portugalská kolónia.
- h) Na mape sú zelenou označené pôvodné talianske kolónie.

20. Za písmenami A) a B) doplňte chýbajúce informácie tak, aby bol text pravdivý.

A) **B)**

Pozn.: Zdroje obrázkov sú uvedené v riešiteľskom hárku.

Autori: PhDr. Anna Bocková, PhD., Mgr. Ivana Dendys, PhD.

Mgr. Michal Chvojka, PhD.

Recenzentka: PhDr. Ľubica Kázmerová, CSc.

© Slovenská komisia Dejepisnej olympiády

Vydal: NIVAM – Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Bratislava 2025